

Medialog (3)

Çoğumuzun beki de tek eğlence aracı televizyon çünkü ülkemizde girmediği ev, mekân yok gibidir. İsteyerek ya da istemeyerek televizyonun bize sunduklarını izliyor, medyanın nimetlerinden(!) yeterince faydalandığımızı düşünebiliriz. Belli konularda bazı programlar için bu doğru olabilir, ancak yedi yirmi dört tekrar tekrar aynı programların “*alın seyredin işte daha ne istiyorsunuz*” der gibi topluma sunulmasını hiç de doğru bulmuyoruz.

Medya organlarında konuşmacılar bazı konuşma, diyalog ve söyleşilerde birçok hata yapmaktalar ve bizler bunu dil sürçmesi olarak algılamaktayız. Ancak görülüyor ki konuşma metinleri olsun ya da olmasın yine de sürçü lisan edilmekte. Maalesef medyada dilimize ne kadar önem verdiğimizizi görmek o kadar zor olmasa gerek. Dikkatli izleyici ve okuyucular bunu hemen anlayabilirler, çünkü bazı diyalogları fark etmemek imkânsız gibidir. Bilhassa yarışma programlarında ve spikerlerin sunumlarında son derece büyük hatalar yapılmaktadır. İrticalen yapılan konuşmalarda bazı küçük hataların olması muhtemeldir ancak ne yazık ki promter (haber spikerleri ve bazı siyasetçilerin kullandığı yazıların kaydıği ekranlar) kullananlar bile birçok hataya imza atmaktalar. Şüphesiz hepimiz zaman zaman düşünmeden konuşurken sözcük ve kullanım hataları yapmaktayız hatta neyi kast ettiğimizi bile tam olarak anlatamamaktayız. Bu bağlamda Hz. Ali (r.a.) “**Düşünmeden konuşmanın cezası, konuştuğundan sonra düşünmeye mahkûm olmaktır**” buyurmuştur.

Dilerseniz bu yazımızda da medyadan bazı örneklerle neleri ifade etmeye çalıştığımızı biraz pekiştirelim. Bir TV kanalında sunucu bir yarışma programı sunuyor ve yarışmacıların heyecanını yatıştırmak ve programı biraz daha uzatmak için onlarla sohbet ediyor. Bir yarışmacıyla aralarında şöyle bir diyalog geçiyor; Sunucu “*Kaç çocuğunuz var?*” diye soruyor, yarışmacıda “*İki kızım var*” diye cevap veriyor. Sunucu “*Benimde iki kızım var ve üçüncüsü oğlan ama o biraz hırt (!)*” diyor. Yarışmacı bayan son noktayı koyuyor ve şu cevabı veriyor: “*Size çekmiş herhalde(!)*” sunucu bir süre sessiz kalıyor ve salonda buz gibi bir hava esiyor. Aslında her iki konuşmacı da düşünmeden konuşmanın cezasını çekmekte ve sonradan epey düşünmek zorunda kalacağına benziyorlar.

Bir diğer örneğimiz yine neden bu yazı serisine “medialog” adını verdiğimizizi destekler nitelikte. Yine bir TV kanalında sunucu kahvaltı haberlerini sunuyor bir olayı anlatmak için “*...az önce canlı kamera görüntüleriyle izledim...*” Bu cümleden neyi anlamamız isteniyor doğrusu biraz düşünmek gerekir. Kamera görüntülerinin canlı olmayı da mı var diye düşünüyor ya da ne denilmek isteniyor anlamaya çalışıyoruz.

Görsel ve yazılı medyada bu ve buna benzer birçok örnekle karşılaşmak maalesef her zaman mümkündür. Ancak burada önemli olan dilimize ne kadar itina gösterdiğimizizdir. Bilhassa medyada dil kullanımı çok büyük önem taşımaktadır çünkü medya toplumu yönlendirmede ve algı yaratmada büyük rol oynamaktadır. Bizler de söylenenleri iyi irdelemek, neyi dinlediğimizi bilmek ve hiç değilse dinlediklerimizi algılama konusunda özgür irademizle karar verebilmeliyiz.

Daha önceki yazılarımızda da değindiğimiz gibi görsel ve yazılı medyada bizlere sunulan her tür bilgi ve programı sorgulamadan genel kabuller doğrultusunda değerlendirmek oldukça yanlıştır. Bu itibarla, toplumu yönlendiren medyanın tüm unsurlarını dikkatle takip etmek ve her sunulanı doğru kabul etmek, sorgulamadan, irdelemeden değerlendirmek doğru olamaz kanaatindeyiz. Kısaca adına medialog dediğimiz bu unsurun dikkatle ele alınması elzemdir. Toplumumuzu gereksiz bilgi ve yersiz programlarla meşgul etmesini zorunlu takipçiler/izleyiciler/okuyucular olarak bizler sağduyumuzu kullanarak bir nebze olsun azaltabiliriz diye düşünüyoruz.

10.08.2014, İstanbul